

ЗАКОН

О УНИВЕРЗИТЕТУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се делатност универзитета и факултета, односно академија уметности, општи принципи њихове организације и управљања, као и начин финансирања ове делатности.

Образовно–научна, односно образовно–уметничка делатност остварује се на универзитету, односно факултету, у складу са овим законом и статутом универзитета, односно факултета.

Члан 2.

Универзитет је аутономна научна, односно уметничка и образовна установа.

Универзитет је правно лице.

Члан 3.

Универзитет чине најмање три факултета.

Актом о оснивању универзитета утврђују се факултети у саставу универзитета и њихови међусобни односи.

У саставу универзитета могу бити и институти, универзитетска библиотека, као и друге организације чија је делатност у складу са делатношћу универзитета.

Организација универзитета и односи између факултета и других организација у саставу универзитета (у даљем тексту: чланови универзитета) уређују се статутом универзитета.

Члан 4.

Универзитету и његовим члановима зајамчена је слобода научног, односно уметничког и образовног рада и стваралаштва.

На универзитету и његовим члановима није дозвољено политичко, страначко и верско организовање и деловање.

Универзитет и његови чланови аутономни су у обављању своје делатности.

Простор универзитета и његових чланова је неповредив, у складу са законом.

Члан 5.

Универзитет организује и обавља делатност у области научног, односно уметничког и образовног рада и обавља друге послове који су у функцији његове делатности, у складу са овим законом и статутом универзитета.

Члан 6.

Факултет, односно академија уметности (у даљем тексту: факултет) је образовно–научна, односно образовно–уметничка установа која, у оквиру своје матичне делатности, обавља основне, специјалистичке, магистарске и докторске студије, као и иновацију знања и стручног образовања и усавшавања.

Факултет може обезбедити извођење наставе из појединих наставних предмета на другом факултету, за које је тај други факултет матичан.

Ближи услови за извођење наставе из става 2. овог члана утврђују се статутом универзитета.

Факултет, самостално или у сарадњи са другом организацијом, обавља основна, примењена и развојна истраживања, односно уметнички рад и истраживања која су у функцији развоја образовне делатности.

Факултет може обављати и друге послове који су у функцији његове делатности, у складу са својим статутом.

Послови и организација факултета уређују се статутом факултета.

Факултет је правно лице.

Члан 7.

Непокретности и друга средства која обезбеди Република Србија (у даљем тексту: Република) као оснивач за оснивање и рад универзитета и факултета у државној су својини.

Непокретности из става 1. овог члана не могу се отуђивати без сагласности оснивача.

Непокретности и друга средства из става 1. овог члана могу се користити само за обављање делатности универзитета и факултета утврђене овим законом.

Непокретности и друга средства задужбине, фондације или фонда које користи универзитет, односно факултет могу се користити искључиво у сврхе које је одредио донатор, у складу са законом.

Непокретности и друга имовина коју универзитет, односно факултет стекне обављањем своје делатности, као и на основу завештања и поклона, својина су универзитета, односно факултета који је ту имовину стекао.

Члан 8.

На универзитету и факултету настава се изводи на српском језику.

На универзитету и факултету настава се може изводити и на језику националне мањине и на неком од светских језика.

Универзитет и факултет може изводити наставу из става 2. овог члана, по претходно прибављеној сагласности Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада).

Члан 9.

Управни надзор над радом универзитета и факултета обавља Министарство просвете и спорта.

II. ОСНИВАЊЕ И УКИДАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА

Члан 10.

Универзитет и факултет може основати Република, правно и физичко лице.

Страно правно и физичко лице може основати факултет, у складу са законом.

Универзитет и факултет могу обављати делатност у иностранству, ако за то постоји друштвени интерес, уз сагласност оснивача, по претходно прибављеној сагласности Владе.

Члан 11.

Универзитет, односно факултет, чији је оснивач Република, може мењати назив, седиште и вршити статусне промене, по претходно прибављеној сагласности Владе.

Члан 12.

Универзитет, односно факултет може почети са радом и обављати делатност ако испуњава кадровске, просторне и техничке услове.

Услове из става 1. овог члана прописује Министарство просвете и спорта на предлог Републичког савета за развој универзитетског образовања.

Министарство просвете и спорта утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности универзитета, односно факултета.

Оснивач, уз захтев за утврђивање испуњености услова за почетак рада и обављање делатности универзитета, односно факултета, подноси доказе о испуњености услова.

Против решења којим се одбија захтев за оснивање универзитета, односно факултета може се водити управни спор.

Члан 13.

Када је оснивач универзитета, односно факултета Република, акт о оснивању доноси Влада.

У поступку оснивања универзитета, односно факултета чији оснивач није Република, оснивач доноси елаборат о оправданости оснивања.

Елаборат из става 2. овог члана садржи разлоге за оснивање универзитета, односно факултета, услове које обезбеђује оснивач за почетак рада и обављање делатности и предлог наставног плана и програма студија.

Сагласност на елаборат из става 2. овог члана даје Републички савет за развој универзитетског образовања.

Оснивач из става 2. овог члана доноси акт о оснивању универзитета, односно факултета, по прибављеној сагласности из става 4. овог члана.

Пре доношења акта о оснивању факултета чији је оснивач Република, прибавља се мишљење универзитета у чијем се саставу факултет оснива.

Члан 14.

Универзитет, односно факултет укида се под условима и по поступку утврђеном законом.

О укидању универзитета, односно факултета чији је оснивач Република одлучује Влада.

Студенти укинутог универзитета, односно факултета имају право да заврше започете студије на универзитету, односно факултету који одреди министар просвете и спорта.

III. ДЕЛАТНОСТ УНИВЕРЗИТЕТА И ФАКУЛТЕТА

1. Образовна делатност

1.1. Наставни план и програм

Члан 15.

Образовна делатност на факултету и универзитету остварује се кроз студије, као и кроз посебне облике студија за иновацију знања и стално стручно образовање и усавршавање.

Члан 16.

Студије на факултету су основне, специјалистичке, магистарске и докторске.

Студије на универзитету су специјалистичке, магистарске и докторске из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних, односно уметничких области.

Универзитет, односно факултет може организовати студије из свог делокруга у сарадњи са страним универзитетом, факултетом или међународном организацијом.

Члан 17.

Студије се остварују на основу наставног плана и програма.

Наставним планом утврђује се трајање студија, наставни предмети и њихов распоред по годинама студија, семестрима и триместрима и број часова предавања и вежби.

Обим свих облика наставе може се исказати бројем бодова уместо бројем часова.

Програмом наставног предмета утврђује се његов садржај, облици наставе и начин провере знања студената.

Члан 18.

Наставни програм основних студија обухвата: друштвено–хуманистичке, уметничке, теоријско–методолошке, опште стручне и уже стручне наставне садржаје.

Наставни програм специјалистичких студија обухвата: теоријско–стручне и уже стручне програмске садржаје, као и практичан стручни рад.

Наставни програм магистарских студија обухвата: теоријско–методолошке садржаје и научни, односно уметнички рад.

Наставни програм докторских студија обухвата: теоријско–методолошке садржаје и научни рад.

Члан 19.

Факултет чији је оснивач Република доноси наставне планове основних, магистарских и докторских студија, уз сагласност универзитета.

Универзитет чији је оснивач Република доноси наставне планове и програме за облике студија које организује.

Универзитет, односно факултет, чији је оснивач правно или физичко лице, доноси наставни план, по претходно прибављеној сагласности министра просвете и спорта.

Министар просвете и спорта, на предлог Републичког савета за развој универзитетског образовања, именује стручну комисију која даје оцену усклађености наставног плана из става 3. овог члана са достигнућима науке.

Наставне програме студија доноси универзитет, односно факултет.

Наставни план специјалистичких студија доноси факултет.

Наставне планове и програме специјалистичких, магистарских и докторских студија које организује више факултета доноси универзитет, на предлог тих факултета.

Наставни план и програм сталног стручног образовања и усавршавања доноси факултет.

Програме за иновацију знања доноси факултет.

Члан 20.

Универзитет, односно факултет врши измену и допуну наставног плана и програма по поступку прописаном за доношење новог наставног плана и програма.

Не сматрају се изменама и допунама наставног плана и програма измене и допуне које универзитет, односно факултет врши ради њиховог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке и уметности.

Члан 21.

Наставним планом основних студија може се утврдити најмање 24, а највише 30 часова предавања и вежби седмично.

На факултету уметности, односно академији уметности у фонд часова из става 1. овог члана не улази обавезан практичан рад студената, односно вежбе из уметничких наставних предмета.

Члан 22.

Лицу које савлада програм за иновацију знања или програм сталног стручног образовања и усавршавања факултет издаје одговарајућу јавну исправу.

Факултет, у оквиру своје делатности, организује полагање стручног испита, по претходно прибављеној сагласности министра просвете и спорта.

Министар просвете и спорта не даје сагласност факултету за обављање послова из става 2. овог члана, ако факултет обавља ове послове као јавно овлашћење поверено законом.

Програм стручних испита утврђује факултет и одговарајуће министарство.

Члан 23.

Студије се остварују у току школске године која почиње 1. октобра текуће године, а завршава се 30. септембра наредне године.

Статутом универзитета, односно факултета утврђује се време остваривања програма основних, специјалистичких, магистарских и докторских студија у току школске године.

Члан 24.

Универзитет, односно факултет доноси годишњи програм рада. Програм рада доноси се до 30. септембра за наредну школску годину.

Члан 25.

Основне студије трају од три до шест школских година.

Специјалистичке студије трају од једне до две школске године, у складу са статутом универзитета, односно факултета.

Магистарске студије трају до две школске године.

Докторске студије трају три школске године.

Трајање специјалистичких студија из медицине, стоматологије и фармације уређује се посебним законом.

Члан 26.

Настава се остварује: предавањима, вежбама, семинарима, консултацијама, научним, односно уметничким радом, стручном праксом, менторским радом, као и другим облицима образовно–научног, односно образовно–уметничког рада утврђеним статутом универзитета, односно факултета.

Организација извођења наставе утврђује се статутом универзитета, односно факултета.

Члан 27.

Обавезе универзитета, односно факултета према студентима у погледу начина организовања и времена одржавања наставе, као и обезбеђивања других услова за савлађивање наставног плана и програма, уређују се општим актом универзитета, односно факултета.

1.2. Упис

Члан 28.

У прву годину основних студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању, утврђено статутом факултета.

У прву годину основних студија на факултету уметности, односно академији уметности може се уписати и лице које нема завршено средње образовање, под условима утврђеним статутом факултета, односно академије уметности.

Члан 29.

У прву годину специјалистичких студија може се уписати лице које има високо образовање.

У прву годину магистарских студија може се уписати лице које има високо образовање, утврђено статутом универзитета, односно факултета и које је на основним студијама стекло просечну оцену најмање 8 (осам).

Лице које има просечну оцену мању од 8 (осам) на основним студијама полаже квалификациони испит, у складу са статутом универзитета, односно факултета.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има високо образовање, утврђено статутом универзитета, односно факултета и које је на основним студијама стекло просечну оцену најмање 9 (девет).

Услови за упис на студије ближе се утврђују статутом универзитета и факултета.

Члан 30.

Странац се може уписати у прву годину основних, специјалистичких, магистарских и докторских студија под истим условима као и југословенски држављанин.

Странац може конкурисати за упис у прву годину основних, специјалистичких, магистарских и докторских студија које се изводе на српском језику, под условом да влада тим језиком.

Проверу знања српског језика обавља посебна комисија на начин утврђен статутом факултета, односно универзитета.

Странац плаћа школарину на основним, специјалистичким, магистарским и докторским студијама, осим ако међународним споразумом није друкчије одређено.

Странац се може уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Члан 31.

Посебан услов за упис у прву годину студија које се изводе на страном језику или језику националне мањине јесте знање језика на коме се изводи настава.

Студент, уписан на студије из става 1. овог члана, може прелазити у току студија на наставни план и програм студија које се изводе на српском језику, након провере знања српског језика.

Проверу знања језика из ст. 1. и 2. овог члана обавља посебна комисија, на начин и по поступку прописаном статутом факултета, односно универзитета.

Члан 32.

Одлуку о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија, чије се образовање финансира из буџета и који плаћају школарину, за факултете и универзитете чији је оснивач Република, доноси Влада, по прибављеном мишљењу универзитета.

Универзитет доставља мишљење из става 1. овог члана полазећи од кадровских, просторних, техничких и других могућности факултета и друштвених потреба.

Одлука из става 1. овог члана доноси се до 31. марта текуће школске године за наредну школску годину.

Члан 33.

Упис у прву годину студија на факултету, односно универзитету спроводи се на основу конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана садржи: број студената који се могу уписати за сваки одсек, групу или смер; услове за упис студената; мерила за утврђивање редоследа кандидата; начин и време полагања квалификационог и пријемног испита, односно испита за проверу склоности и способности; рок за упис примљених кандидата и висину школарине коју плаћају студенти чије се образовање не финансира из буџета.

Факултети чији је оснивач Република објављују заједнички конкурс за упис у прву годину основних студија.

Члан 34.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних студија полаже пријемни испит, односно испит за проверу склоности и способности.

Изузетно од става 1. овог члана кандидат, који је као ученик трећег или четвртог разреда средње школе показао изузетан успех на републичком такмичењу које организује Министарство просвете и спорта, односно на савезном или међународном такмичењу, не полаже пријемни испит из одговарајућег наставног предмета, у складу са статутом универзитета и факултета.

Кандидату из става 2. овог члана вреднује се пријемни испит, односно део тог испита максималним бројем бодова.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности.

Члан 35.

Статус студента се стиче уписом на факултет, односно универзитет.

Статус студента који се финансира из буџета студент остварује само на једном универзитету, односно факултету.

Статус студента губи се исписом са факултета, даном дипломирања и када студент не изврши упис у годину студија.

Члан 36.

Лице са вишим, односно високим образовањем може се уписати на основне студије на факултету без полагања пријемног испита, односно испита за проверу склоности и способности, у складу са статутом факултета.

Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев.

Декан одлучује о признавању положених испита.

Лице из става 1. овог члана уписује се у одређену годину студија, под условима прописаним статутом факултета, у статусу студента који плаћа школарину.

Члан 37.

Студент може прелазити у току студија на други факултет, односно са једног на други одсек, групу или смер истог факултета, ако испуни услове за упис у наредну годину студија на факултету на коме је уписан.

Студент из става 1. овог члана задржава стечени статус у погледу плаћања студија.

Студент не може прећи на други факултет у првој и последњој години студија.

Статутом факултета ближе се утврђују услови уписа на факултет, односно на други одсек, групу или смер унутар истог факултета.

1.3. Испити

Члан 38.

Успех студената на испиту изражава се оценом од 5 (пет) до 10 (десет).

При утврђивању оцене на испиту узима се у обзир и резултат студента постигнут на вежбама, колоквијумима, семинарима или другим облицима наставе.

Студент који није постигао задовољавајући успех на испиту добија оцену 5 (пет).

Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Оцена се уписује у индекс и записник. Оцена 5 (пет) се не уписује у индекс.

Члан 39.

Испитни рокови јесу: јунски, септембарски и јануарски, као и два испитна рока која факултет, односно универзитет утврђује у складу са временом остваривања програма наставе.

Статутом факултета, односно универзитета могу се утврдити и други испитни рокови.

Статутом факултета, односно универзитета утврђује се начин обезбеђивања јавности испита, као и право студента да поново полаже испит ако је незадовољан добијеном оценом.

Апсолвент има право да полаже испите сваког месеца у току школске године.

Статутом факултета уметности, односно академије уметности могу се утврдити наставни предмети из којих се испит може полагати само у једном испитном року у току школске године.

Члан 40.

После три неуспела полагања истог испита студент тај испит полаже уз накнаду трошкова.

Студент може тражити да полаже испит из става 1. овог члана пред комисијом коју образује декан, у складу са статутом факултета.

1.4. Правила основних студија

Члан 41.

Студент је обавезан да похађа наставу и изврши предиспитне обавезе утврђене наставним програмом факултета.

Овером зимског семестра студент стиче право да похађа наставу у летњем семестру.

Услови за оверу семестра и године студија прописују се статутом факултета.

Члан 42.

Студент може уписати наредну годину студија са:

- 1) два неположена испита из наставних предмета претходне године студија у којој има највише седам наставних предмета;
- 2) три неположена испита из наставних предмета претходне године студија у којој има осам, девет или десет наставних предмета, и
- 3) четири неположена испита из наставних предмета претходне године студија у којој има најмање једанаест наставних предмета.

Студент може уписати завршну годину студија ако положи испите из најмање половине наставних предмета или одговарајућег броја наставних предмета претходне године студија, у складу са статутом факултета.

Статутом факултета утврђују се наставни предмети које студент мора положити као услов за упис у наредну годину студија.

Статутом факултета уметности, односно академије уметности утврђују се услови уписа у наредну годину студија.

Студент уписује годину студија најкасније до 1. новембра, у складу са статутом факултета.

Студент који не овери последњу годину студија поново уписује ту годину студија.

Члан 43.

Студент који се финансира из буџета може у току студија поновити две различите године.

Ако студент у поновљеној години студија не испуни услов за упис у наредну годину студија може наставити студије у статусу студента који плаћа школарину.

Студент који плаћа школарину, а испуни услове за упис у наредну годину студија у року од једне школске године, стиче право да настави студије у оквиру броја студената који се финансирају из буџета.

Члан 44.

Студент који понови годину студија сноси трошкове студија за ту годину сразмерно повећаним трошковима факултета за поновљену годину.

Услови и начин плаћања трошкова из става 1. овог члана ближе се уређују општим актом факултета.

Члан 45.

Студент има право да заврши студије по започетом наставном плану и програму.

Студент који после поновљене године студија не испуни услов за упис у наредну годину може наставити студије по новом наставном плану и програму.

Члан 46.

Студент који у прве две године основних студија постигне просечну оцену најмање 8,5 (осам и по) има право да заврши студије у року краћем од предвиђеног.

Услови за остваривање права из става 1. овог члана ближе се утврђују статутом факултета.

Факултет је дужан да студенту из става 1. овог члана одреди ментора из реда наставника и обезбеди друге услове, у складу са статутом.

Члан 47.

Студенту који је за време основних студија због болести био спречен да студира, студенту који је упућен на стручну праксу у земљи или иностранству, а у трајању од најмање три месеца, као и студенту који је упућен на одслужење, односно дослужење војног рока, студенту родитељу детета до годину дана живота и студенткињи за време трудноће, мирују права и обавезе.

Студент остварује мировање права и обавеза из става 1. овог члана на лични захтев.

Студент коме мирују права и обавезе може полагати испите из наставних предмета за које је испунио обавезе утврђене програмом студија.

Члан 48.

Студент који у току зимског семестра не испуни до једне трећине предиспитних обавеза може на лични захтев да похађа наставу у летњем семестру, као и да надокнади предиспитне обавезе уз накнаду трошкова.

Услови за остваривање права из става 1. овог члана прописују се статутом факултета.

Висину трошкова надокнаде предиспитних обавеза утврђује факултет.

Члан 49.

Студент полаже дипломски испит ако је то наставним планом и програмом студија предвиђено.

Статутом факултета утврђује се начин полагања дипломског испита.

Члан 50.

Апсолвентски рок траје шест месеци од истека последње године студија.

На факултету на коме је предвиђен дипломски испит, апсолвентски рок траје дванаест месеци.

По истеку апсолвентског рока студент има право да полаже испите уз накнаду трошкова.

Студент има право да заврши започете студије по наставном плану и програму по коме је стекао статус апсолвента у року од две године од истека апсолвентског рока.

По истеку рока из става 4. овог члана студент може наставити студије по новом наставном плану и програму, уз обавезу плаћања трошкова студија, у складу са статутом факултета.

Члан 51.

Студент који положи све испите утврђене наставним планом основних студија стиче високо образовање и стручни назив одређен законом.

Статутом факултета може се предвидети да студент који положи више од половине испита утврђених наставним планом основних студија, може на лични захтев стећи одговарајуће образовање и стручни назив, под условима и на начин прописан статутом факултета.

Факултет издаје диплому о стеченом образовању из става 2. овог члана, у складу са одредбама овог закона, на обрасцу који прописује министар просвете и спорта.

Општи успех студента на основним студијама утврђује се просечном оценом.

Просечна оцена из става 4. овог члана представља аритметичку средину оцена из наставних предмета утврђених наставним планом, укључујући и оцелу постигнуту на дипломском испиту, ако је тај испит утврђен.

1.5. Магистарска теза и специјалистички рад

Члан 52.

Магистарска теза је резултат самосталног научног рада студента, којим се систематизују постојећа научна знања и даје допринос новим научним сазнањима.

Магистарска теза у уметности је: пројекат, уметнички рад, изложба уметничких радова, позоришна представа, филм, радио или телевизијска емисија, композиција, концертно или сценско извођење музичког дела, солистички концерт и писмени рад.

Веће факултета, односно веће универзитета одобрава тему магистарске тезе и одређује студенту ментора.

Комисија за одбрану магистарске тезе се састоји од најмање три наставника и истраживача у одговарајућем научном звању, од којих најмање један није у радном односу на факултету на коме се магистарска теза брани.

Члан 53.

Студент може бранити магистарску тезу у року до три године од дана одобравања теме магистарске тезе.

Студенту се може одобрити на његов захтев продужење рока за одбрану магистарске тезе, под условима утврђеним статутом факултета, односно универзитета када универзитет организује те студије.

Поступак одбране магистарске тезе утврђује се статутом факултета, односно универзитета.

Члан 54.

Одбраном магистарске тезе студент стиче академски назив магистра наука, односно магистра уметности, а одбраном специјалистичког рада – стручни назив специјалисте.

1.6. Докторска дисертација

Члан 55.

Докторска дисертација је резултат оригиналног научног рада докторанта у одговарајућој научној области.

Члан 56.

Право да брани докторску дисертацију има лице које је стекло академски назив магистра наука или лице које је завршило докторске студије.

Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни степен доктора наука.

Члан 57.

Кандидат брани докторску дисертацију у року до пет година од дана одобравања теме.

Кандидату се може одобрити, на његов захтев, продужење рока за одбрану докторске дисертације под условима утврђеним статутом факултета, односно универзитета.

Универзитет даје сагласност на предлог теме докторске дисертације и на реферат о урађеној докторској дисертацији када се дисертација брани на факултету.

Захтев за давање сагласности из става 3. овог члана подноси факултет.

На захтев кандидата, веће факултета, односно веће универзитета одређује наставника – ментора.

Поступак одбране докторске дисертације ближе се уређује статутом факултета, односно универзитета када се докторска дисертација брани на универзитету.

Поступак давања сагласности из става 3. овог члана уређује се општим актом универзитета.

Члан 58.

Факултет, односно универзитет образује комисију за оцену и одбрану докторске дисертације.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од најмање три наставника и истраживача у одговарајућем научном звању, од којих најмање један није у радном односу на факултету на коме се брани докторска дисертација.

Члан 59.

Одбраном докторске дисертације стиче се право на промоцију у научни степен доктора наука.

Промоцију доктора наука обавља ректор универзитета, по поступку утврђеном статутом универзитета.

1.7. Почасни докторат

Члан 60.

Лицу које је својим делима унапредило научну мисао и лицу које је нарочито заслужно за напредак науке, технике, технологије, културе и уметности, универзитет може, као признање, доделити почасни докторат.

Универзитет може доделити почасни докторат и странцу.

Општим актом универзитета ближе се уређују услови и поступак за доделу почасног доктората.

2. Научна и уметничка делатност

Члан 61.

Научни, односно уметнички и образовни рад делови су јединствене научно-образовне, односно уметничко-образовне делатности универзитета и факултета.

Универзитет, односно факултет може да оснива инкубаторе и иновационе центре, у складу са посебним законом.

Члан 62.

Универзитет и факултет обављају научну и уметничку делатност као равноправне области своје укупне делатности.

Научни рад остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања која се обављају у циљу подизања квалитета наставе, научног усавршавања, развоја научног и наставног подмлатка, увођења студената у научни рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој универзитета и факултета.

Уметнички рад универзитета и факултета остварује се кроз уметничке пројекте који се обављају у циљу подизања квалитета наставе, као и кроз уметничке пројекте којима се унапређује култура.

Научни рад на универзитету и факултету обавља се и организује на начин утврђен статутом универзитета и факултета, у складу са законом којим се уређује научноистраживачка делатност.

Уметнички рад на универзитету и факултету обавља се и организује на начин утврђен статутом универзитета и факултета.

Члан 63.

Универзитет и факултет доносе петогодишње и годишње програме научних истраживања, односно уметничког рада.

Универзитет даје мишљење о делу програма научног истраживања, односно уметничког рада својих чланова, који финансира Република.

IV. ЗАШТИТА ПРАВА СТУДЕНАТА И ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 64.

Ради заштите права и интереса студената, на универзитету и факултету се организује студентски парламент.

Избори за студентски парламент универзитета и факултета спроводе се јединствено, једном годишње, на непосредним и тајним изборима, на којима право гласа и кандидовања имају сви студенти односног универзитета и факултета.

Студентски парламент универзитета бира и разрешава студента проректора и представнике студената у органима управљања универзитета.

Студентски парламент факултета бира и разрешава студента продекана и представнике студената у органима управљања факултета.

Мандат студента проректора и студента продекана траје годину дана.

Положај, делатност, организација и надлежност студентског парламента ближе се одређује статутом студентског парламента, у складу са законом.

Студентски парламент може давати већу факултета, односно већу универзитета предлоге који се односе на подизање квалитета образовног процеса и подносити приговоре на организацију и начин извођења наставе.

Веће факултета, односно веће универзитета разматра предлоге и приговоре из става 7. овог члана и о њима се изјашњава.

Представници студентског парламента имају право да присуствују седницама већа универзитета, односно факултета.

Универзитет, односно факултет дужан је да обезбеди одговарајуће просторије и друге нужне услове за рад студентског парламента, у складу са статутом универзитета, односно факултета.

Члан 65.

Учесник конкурса за упис може поднети приговор на регуларност конкурса, регуларност испита, редослед кандидата за упис у прву годину основних, магистарских и докторских студија декану, односно ректору ако се приговор односи на студије које организује универзитет, у року од три дана од дана објављивања листе на огласној табли факултета, односно универзитета.

По приговору учесника конкурса декан, односно ректор доноси решење у року од три дана од дана пријема приговора.

Кандидат може изјавити жалбу савету факултета, односно савету универзитета у року од три дана од дана пријема решења.

Савет факултета, односно савет универзитета решава по жалби у року од три дана од дана њеног пријема.

Члан 66.

Студент може поднети приговор:

1) на оцену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са овим законом или статутом факултета, односно универзитета;

2) на акт којим му није одобрен упис у наредну годину студија, ако сматра да није донет у складу са овим законом или статутом факултета, односно универзитета.

Студент подноси приговор декану у року од три дана од дана саопштења оцене, односно пријема акта.

Декан доноси решење по приговору студента, уз консултацију са студентом продеканом, а у року од пет дана од дана пријема приговора.

Члан 67.

Студент може поднети пријаву декану факултета у случају непримереног понашања запослених на факултету у року од 15 дана од наступања случаја.

Декан је дужан да пријаву размотри и, уз консултацију са студентом продеканом одлучи о њој, у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Члан 68.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом факултета.

За лакшу повреду обавезе студенту се изриче дисциплинска мера опомене или укора, а за тежу повреду обавезе дисциплинска мера строгог укора или искључења најдуже до једне школске године.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, односно шест месеци од дана када је повреда учињена.

Општим актом факултета утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студената.

V. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ УНИВЕРЗИТЕТА

1. Звања наставника и сарадника универзитета

Члан 69.

Звања наставника универзитета јесу: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Звања наставника страног језика на нематичном факултету, осим звања предвиђених у ставу 1. овог члана, јесу и звања предавач и виши предавач.

Члан 70.

Звања сарадника универзитета јесу: асистент – приправник, асистент, лектор и виши лектор.

Звања сарадника за стручно–уметничке наставне предмете на академији уметности, односно факултету уметности, као и на другом факултету јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и самостални стручни сарадник.

У уметничко–образовном раду на академији уметности, односно факултету уметности учествују и уметнички сарадници у звањима: уметнички сарадник – асистент, уметнички сарадник, виши уметнички сарадник и самостални сарадник.

Факултет може имати у радном односу и сарадника без сарадничког звања.

Статутом факултета уређују се услови и начин заснивања радног односа сарадника из става 4. овог члана.

Члан 71.

Наставник и сарадник бирају се у звање за ужу научну, односно уметничку област.

Уже научне области утврђују се статутом факултета, односно универзитета.

2. Услови за избор наставника универзитета

Члан 72.

За доцента може бити изабрано лице које има:

- 1) научни степен доктора наука из уже научне области за коју се бира;
- 2) научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама;
- 3) способност за наставни рад.

За ванредног професора може бити изабрано лице које, поред услова из става 1. овог члана, има:

- 1) више научних радова од значаја за развој науке у ужој научној области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама;
- 2) оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима;
- 3) објављени уџбеник или монографију или практикум или збирку задатака за ужу научну област за коју се бира;
- 4) више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.

За редовног професора може бити изабрано лице које, поред услова из става 1. овог члана, има:

- 1) већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама;
- 2) већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима;
- 3) објављени уџбеник или монографију;
- 4) оригинално стручно остварење (пројекат, студију, патент, оригинални метод, нову сорту и сл.), односно учествовање или руковођење у научним пројектима;
- 5) остварене резултате у развоју научно–наставног подмлатка на факултету, а посебно кроз менторство у магистарским тезама или докторским дисертацијама, као и учешће у комисијама за оцену или одбрану магистарских теза или докторских дисертација.

Статутом факултета ближе се уређују услови из ст. 1. до 3. овог члана, као и начин утврђивања испуњености педагошких услова.

Члан 73.

За доцента, ванредног и редовног професора на факултету уметности, односно академији уметности може бити изабрано лице које испуњава услове утврђене чланом 72. овог закона.

За доцента из уметничке, односно стручно–уметничке области може бити изабрано лице које има високо образовање, призната уметничка дела, односно остварења и способност за наставни рад.

За ванредног професора из уметничке, односно стручно–уметничке области може бити изабрано лице које има високо образовање, уметничка дела, односно остварења од значаја за развој уметности и способност за наставни рад.

За редовног професора из уметничке, односно стручно–уметничке области може бити изабрано лице које има високо образовање, изузетна уметничка дела, односно остварења која су значајније утицала на развој културе и уметности и способност за наставни рад.

За наставника из уметничке, односно стручно–уметничке области може бити изабрано и лице које има врхунска уметничка остварења и способност за наставни рад.

Статутом факултета уметности, односно академије уметности и факултета који није матичан за уметност одређују се уметничке, односно стручно–уметничке области за које се избор наставника обавља под условима из ст. 2. до 5. овог члана и ближе утврђују услови за избор у свако од тих звања.

Члан 74.

За предавача страног језика на нематичном факултету може бити изабрано лице које има одговарајуће високо образовање и објављене стручне, односно научне радове у одговарајућој научној области и способност за наставни рад.

За вишег предавача страног језика на нематичном факултету може бити изабрано лице које, поред услова предвиђених ставом 1. овог члана, има и академски назив магистра наука.

3. Услови за избор сарадника универзитета

Члан 75.

За асистента – приправника може да буде изабрано лице са високим образовањем и које на основним студијама има просечну оцену најмање 8 (осам).

За асистента може да буде изабрано лице које има академски назив магистра наука, односно магистра уметности и има смисла за наставни рад.

За асистента из уметничког, односно стручно–уметничког наставног предмета може да буде изабрано лице које има високо образовање, ако у тој области нису организоване магистарске студије.

За асистента клиничког предмета утврђеног статутом медицинског и стоматолошког факултета, може да буде изабрано лице које има академски назив магистра наука и које је завршило специјализацију, у складу са посебним законом.

За лектора страног језика може да буде изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, просечну оцену најмање 8 (осам) на основним студијама, које у потпуности влада тим страним језиком и има смисла за наставни рад.

За вишег лектора може да буде изабрано лице које, поред услова из става 5. овог члана, има објављене стручне, односно научне радове.

Члан 76.

Звање стручног сарадника уметничке, односно стручно–уметничке области може да стекне лице које има одговарајуће стручне резултате.

Звање вишег стручног сарадника уметничке, односно стручно–уметничке области може да стекне лице које има високо образовање и признате стручне радове.

Звање самосталног стручног сарадника уметничке, односно стручно–уметничке области може да стекне лице које има високо образовање и стручне резултате од значаја за развој струке или уметности.

Статутом факултета уметности, односно академије уметности и факултета који није матичан за уметност ближе се утврђују услови за избор сарадника из ст. 1. до 3. овог члана.

За уметничког сарадника – асистента може да буде изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, академски назив магистра уметности, односно стручни назив специјалисте, уметничке резултате и смисао за уметничку сарадњу и наставни рад.

За уметничког сарадника може да буде изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, признате уметничке резултате и способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

За вишег уметничког сарадника може да буде изабрано лице које има високо образовање, високе уметничке резултате и изразиту способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

За самосталног уметничког сарадника може да буде изабрано лице које има високо образовање, изузетна уметничка остварења која су од значаја за развој културе и уметности, значајна признања за уметнички рад и нарочиту способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

За уметничког сарадника може да буде изабрано и лице које има врхунска уметничка остварења, признања за уметнички рад и нарочиту способност за уметничку сарадњу и наставни рад.

Услови за избор уметничког сарадника ближе се утврђују статутом академије уметности.

4. Звања истраживача

Члан 77.

Звања истраживача на универзитету, факултету и институту јесу: истраживач–приправник, истраживач–сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Услови и поступак стицања истраживачких и научних звања уређују се посебним законом.

Члан 78.

Звања наставника и сарадника стечена по одредбама овог закона одговарају звањима утврђеним законом којим се уређује научноистраживачка делатност, и то:

- 1) звање асистент–приправник – звању истраживач–приправник;
- 2) звање асистент – звању истраживач–сарадник;
- 3) звање доцент – звању научни сарадник;
- 4) звање ванредни професор – звању виши научни сарадник;
- 5) звање редовни професор – звању научни саветник.

Звања уметнички сарадник–асистент, уметнички сарадник, виши уметнички сарадник и самостални уметнички сарадник на академији уметности одговарају звањима: истраживач сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

5. Поступак за избор наставника, сарадника и истраживача

Члан 79.

За наставника, осим редовног професора, бира се лице на пет година, а за сарадника на четири године.

За асистента–приправника бира се лице на четири године, без могућности поновног избора у исто звање.

Изборно веће факултета може изабраном асистенту–приправнику који је уписао докторске студије продужити радни однос за годину дана.

Члан 80.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника, односно сарадника факултета обавља се најкасније у року од шест месеци од дана објављивања конкурса.

Наставник, осим редовног професора и сарадник заснивају радни однос на одређено време.

Члан 81.

Декан доноси одлуку о објављивању конкурса за избор наставника, односно сарадника најкасније шест месеци пре истека времена за које је наставник, односно сарадник биран.

Члан 82.

Изборно веће факултета образује комисију за припрему извештаја (у даљем тексту: Комисија) у року од 15 дана од дана објављивања конкурса.

Члан 83.

Комисија се састоји од најмање три наставника, истраживача или уметника из научне области, односно уметности за коју се наставник, односно сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на факултету.

Чланови Комисије су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Члан 84.

Комисија припрема извештај о свим пријављеним кандидатима у року од 60 дана од дана истека рока за пријављивање кандидата на конкурс.

Ако Комисија не припреми извештај у року из става 1. овог члана изборно веће факултета образује нову комисију.

Члан 85.

Извештај Комисије садржи: биографске податке; преглед и мишљење о досадашњем научном, стручном, односно уметничком раду сваког пријављеног кандидата; податке о објављеним радовима; мишљење о испуњености других услова за рад утврђених овим законом; и предлог за избор кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника.

Извештај Комисије ставља се на увид јавности 30 дана, на начин утврђен статутом факултета.

Члан 86.

Избор кандидата у звање наставника и сарадника обавља изборно веће факултета.

Факултет може образовати изборно веће за сваку научну, односно уметничку област ако је матичан за две или више научних, односно уметничких области, у складу са статутом факултета.

Изборно веће чине наставници факултета. Статутом факултета може се утврдити да, кад изборно веће одлучује о избору у сарадничка звања, у његов састав улазе и сарадници факултета.

Изборно веће одлучује о избору у звање наставника, односно сарадника ако је присутно најмање две трећине чланова који имају право да одлучују.

Одлуку о избору у звање наставника доносе чланови изборног већа из реда наставника у истом или вишем звању, а одлуку о избору у звање сарадника сви чланови изборног већа.

Одлука о избору у звање доноси се већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

Ако изборно веће не изабере предложеног кандидата, предложени кандидат може поднети приговор савету факултета.

Ако изборно веће не изабере ниједног од предложених кандидата, декан објављује нови конкурс.

У поступку избора наставника и сарадника студенти могу дати мишљење о њиховом педагошком раду.

Приликом избора наставника и сарадника на нематичном факултету, претходно се прибавља мишљење матичног факултета.

Члан 87.

Декан доставља акт о избору у звање наставника универзитету на сагласност.

Лице изабрано одлуком изборног већа факултета у звање наставника може поднети приговор на акт универзитета којим није дата сагласност на одлуку изборног већа факултета овлашћеном органу универзитета у року од 15 дана од дана достављања одлуке.

Приговор из става 2. се подноси преко изборног већа факултета.

Ако овлашћени орган универзитета и по одлучивању по приговору не да сагласност на акт о избору у звање наставника, декан објављује нови конкурс.

По добијеној сагласности декан са изабраним лицем закључује уговор о раду.

Члан 88.

Ако се на конкурс за избор наставника и сарадника, осим асистента–приправника, не пријаве кандидати или се пријаве кандидати који не испуњавају услове за то радно место, декан факултета може закључити уговор о извођењу облика наставе за одговарајућу научну, односно уметничку област са наставником, односно сарадником другог факултета који је изабран за ужу научну, односно уметничку област којој припада тај предмет, највише за једну школску годину.

Члан 89.

Лице изабрано у звање наставника универзитета може бити преузето у радни однос на другом факултету у истом звању на основу споразума који закључују факултети, уз сагласност наставника.

6. Права и обавезе из радног односа

Члан 90.

У погледу права, обавеза и одговорности наставника и сарадника и других запослених на универзитету, односно факултету примењује се закон којим се уређују радни односи, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 91.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима наставника, сарадника и других запослених на универзитету, односно факултету одлучује ректор, односно декан.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима ректора универзитета, односно декана факултета одлучује савет универзитета, односно факултета.

Члан 92.

Наставнику после пет година рада проведених у настави на факултету може бити одобрено плаћено одсуство у трајању од једне школске године ради стручног и научног усавршавања, у складу са статутом факултета.

Члан 93.

Наставнику и сараднику који се налазе на одслужењу војног рока, породилском одсуству или боловању дужем од једне године, изборни период се продужава за то време.

Члан 94.

На предлог већа факултета истраживач у научном звању може: учествовати у извођењу предавања на магистарским и докторским студијама, бити ментор и оцењивати студенте на испитима из тих студија, бити члан комисије за оцену и одбрану магистарске тезе, односно докторске дисертације.

Истакнути научник, стручњак или уметник може бити позван да учествује у остваривању дела наставе на универзитету и факултету.

Статутом универзитета, односно факултета ближе се уређују услови и начин ангажовања лица из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 95.

Наставник у оквиру 40-часовне радне седмице остварује све облике образовног, научног, здравственог, односно уметничког рада утврђене наставним планом.

Менторство може обављати само наставник који је у радном односу на том факултету с пуним или непуним радним временом.

Сарадник у оквиру 40-часовне радне седмице изводи вежбе, колоквијуме и друге облике наставе, изузев предавања и испита.

У извођењу облика наставе из става 3. овог члана могу учествовати и студенти на магистарским и докторским студијама.

Радне обавезе наставника и сарадника утврђују се општим актом универзитета, односно факултета.

Члан 96.

Наставу из клиничких наставних предмета на медицинском, стоматолошком и фармацеутском факултету може изводити наставник и асистент ако истовремено обавља и рад у одговарајућој клиници или институту у оквиру пуног радног времена.

Распоред наставног, научног и здравственог рада наставника и сарадника у оквиру 40-часовне радне седмице уређује се општим актом универзитета, односно факултета.

Члан 97.

На факултету уметности, односно академији уметности, виши стручни сарадник и самостални стручни сарадник могу изводити, самостално или у сарадњи са наставником, наставу из дела програма или појединих облика стручног, односно уметничког рада, обуку из стручних знања и вештина, практични рад, вежбе и друге послове утврђене статутом.

Члан 98.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота.

Члан 99.

На предлог већа факултета, професор у пензији може учествовати у извођењу предавања на магистарским и докторским студијама, оцењивати студенте на испитима из тих студија, бити члан комисије за избор наставника и сарадника, као и члан комисије за оцену и одбрану магистарске тезе, односно докторске дисертације.

VI. ОРГАНИ УПРАВЉАЊА И СТРУЧНИ ОРГАНИ

Члан 100.

Органи управљања на универзитету јесу: ректор и савет универзитета.

Стручни орган универзитета је научно–наставно, односно наставно–уметничко веће (у даљем тексту: веће универзитета).

Статутом универзитета могу се предвидети и други стручни органи универзитета, као: стручна већа по областима наука, односно по дисциплинама (у даљем тексту: стручна већа), наставно–научна, односно наставно–уметничка већа групација сродних факултета (у даљем тексту: већа групација).

Састав, делокруг, број чланова, начин избора и трајање мандата, као и начин одлучивања органа из става 3. овог члана уређује се статутом универзитета.

Члан 101.

Ректор руководи радом универзитета.

Универзитет има једног или више проректора, у складу са статутом универзитета.

Избор ректора и проректора обавља се без конкурса, на две године из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на једном од факултета.

Исто лице може бити изабрано за ректора, односно проректора највише два пута.

Универзитет има и студента проректора.

Члан 102.

Ректора и проректора бира и разрешава савет универзитета.

Кандидате за ректора предлаже научно–наставно, односно наставно–уметничко веће факултета и института у саставу универзитета.

Кандидате за проректора предлаже кандидат за ректора из реда редовних професора.

Члан 103.

Савет универзитета чине:

- 1) по два представника факултета у саставу универзитета;
- 2) по један представник института у саставу универзитета;
- 3) представници студентског парламента универзитета, и то једна четвртина од укупног броја представника факултета и института из тач. 1) и 2) овог става;
- 4) представници оснивача, и то једна четвртина од укупног броја представника факултета и института из тач. 1) и 2) овог става.

Мандат чланова савета универзитета траје две године.

Чланове савета универзитета из реда представника оснивача именује оснивач.

Када је оснивач Република, чланове савета универзитета из реда представника оснивача именује Влада.

На конститутивној седници савета универзитета врши се верификација мандата чланова савета.

Члан 104.

Савет универзитета:

- 1) доноси статут универзитета;
- 2) усваја финансијски план, извештаје о пословању и годишњи обрачун универзитета;
- 3) одлучује о коришћењу средстава универзитета за инвестиције;
- 4) доноси годишњи програм рада универзитета;
- 5) разматра питања студентског стандарда и даје предлоге надлежним органима за унапређивање стања у тој области;
- 6) доноси акт о образовању универзитетских центара и универзитетских катедара;

- 7) доноси одлуку о додељивању почасног доктората на предлог већа универзитета;
- 8) доноси одлуку о оснивању организације чији је оснивач универзитет;
- 9) бира и разрешава ректора и проректора универзитета;
- 10) бира председника савета;
- 11) бира генералног секретара универзитета;
- 12) обавља и друге послове утврђене статутом универзитета.

Савет универзитета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из тач. 9), 10) и 11) тајним гласањем.

Члан 105.

Веће универзитета чине декани факултета, директори института и по један редовни професор са сваког факултета у саставу универзитета.

Статутом универзитета може се одредити и већи број чланова већа универзитета из реда редовних професора, односно научних саветника.

Ректор и проректори су чланови већа универзитета по функцији.

Ректор је председник већа универзитета по функцији.

Члан 106.

Веће универзитета:

- 1) утврђује предлог статута универзитета;
- 2) даје мишљење о предлогу норматива и стандарда услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета, као и о материјалним средствима за њихово остваривање, на предлог факултета;
- 3) утврђује нормативе и стандарде наставе;
- 4) доноси програм научних истраживања, односно програм уметничких пројеката универзитета;
- 5) утврђује матичност факултета за основне, магистарске и докторске студије и давање доктората;
- 6) доноси наставни план и програм студија које организује универзитет;
- 7) спроводи поступак за додељивање почасног доктората;
- 8) даје мишљење о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија чије се образовање финансира из буџета и који плаћају школарину;
- 9) доноси правилник о поступку давања сагласности на одлуку о избору у звања наставника;

10) доноси правилнике о раду универзитетских центара и универзитетских катедара;

11) преиспитује одлуке стручних органа универзитета из члана 100. овог закона, на захтев факултета;

12) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања који доноси универзитет;

13) предлаже савету универзитета образовање универзитетских центара и универзитетских катедара;

14) разматра и припрема одлуке за савет универзитета из своје надлежности;

15) даје сагласност на наставне планове основних, магистарских и докторских студија факултета;

16) обавља и друге послове утврђене статутом универзитета.

О питањима из своје надлежности веће универзитета одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Члан 107.

Сагласност на одлуку факултета о избору у звање наставника, на предлог теме докторске дисертације и на реферат о поднетој докторској дисертацији даје веће универзитета, односно стручни орган који оно овласти.

Члан 108.

Органи управљања на факултету јесу: декан и савет факултета.

Стручни орган факултета је научно–наставно, односно наставно–уметничко веће факултета (у даљем тексту: веће факултета).

Факултет може имати и друге стручне органе, у складу са својим статутом.

Члан 109.

Декан руководи радом факултета.

Факултет има једног или више продекана.

Избор декана обавља се без конкурса, на две године, из реда професора који су у радном односу са пуним радним временом на факултету.

Избор продекана обавља се без конкурса, на две године, из реда професора и доцента који су у радном односу са пуним радним временом на факултету.

Факултет има и студента продекана.

Члан 110.

Декана факултета бира и разрешава савет факултета.

Кандидате за декана предлаже веће факултета.

Кандидат за декана предлаже кандидате за продекана из реда наставника факултета.

Исто лице може бити изабрано за декана, односно продекана највише два пута.

Члан 111.

Савет факултета чине:

1) четрнаест представника факултета, и то дванаест представника које бира веће факултета и два представника које бирају остали запослени, на начин утврђен статутом факултета;

2) четири представника студентског парламента факултета;

3) четири представника оснивача.

Мандат чланова савета факултета траје две године.

Чланове савета факултета из реда оснивача именује оснивач.

Када је оснивач Република, чланове савета факултета из реда оснивача именује Влада.

На конститутивној седници савета факултета врши се верификација мандата чланова савета.

Члан 112.

Савет факултета:

1) доноси статут факултета;

2) усваја финансијски план, извештаје о пословању и годишњи обрачун факултета;

3) одлучује о коришћењу средстава факултета за инвестиције;

4) доноси годишњи програм рада факултета;

5) доноси одлуку о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог већа факултета;

6) бира и разрешава декана и продекана факултета;

7) бира председника савета;

8) одлучује о приговорима поднетим у поступку избора у звање наставника, односно сарадника;

9) обавља и друге послове утврђене статутом универзитета и факултета.

Савет факултета доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова, а о питањима из тач. 6) и 7) овог члана тајним гласањем.

Члан 113.

Веће факултета чине наставници и сарадници факултета.

Број чланова, трајање мандата, састав и начин избора већа факултета утврђују се статутом факултета.

Декан и продекан су чланови већа факултета по функцији.

Декан је председник већа факултета по функцији.

Члан 114.

Веће факултета:

- 1) утврђује предлог статута факултета;
- 2) доноси наставни план основних, магистарских и докторских студија по одсецима, групама или смеровима, уз сагласност универзитета;
- 3) доноси наставни план и програм специјалистичких студија и других облика стручног образовања и усавршавања;
- 4) доноси програм научних истраживања, односно уметничких пројеката факултета;
- 5) одлучује о организовању магистарских и докторских студија и облицима стручног образовања и усавршавања на страном језику;
- 6) одобрава теме магистарских теза и докторских дисертација;
- 7) доноси одлуке о оснивању или укидању катедара;
- 8) доноси правилнике о раду организационих јединица;
- 9) бира представнике факултета, односно института у саставу факултета за савет факултета и савет универзитета;
- 10) предлаже универзитету матичност факултета за основне, магистарске и докторске студије;
- 11) даје мишљење универзитету о броју студената који се уписују у прву годину основних, магистарских и докторских студија, чије се образовање финансира из буџета и који плаћају школарину;
- 12) утврђује мере за подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената;
- 13) најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања који доноси факултет;
- 14) разматра и припрема предлоге о питањима о којима одлучује савет факултета;
- 15) обавља и друге послове утврђене статутом факултета.

VII. РЕПУБЛИЧКИ САВЕТ ЗА РАЗВОЈ УНИВЕРЗИТЕТСКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 115.

Влада образује Републички савет за развој универзитетског образовања (у даљем тексту: Републички савет).

Члан 116.

Републички савет чине ректори и проректори универзитета у Републици и десет чланова које именује Влада.

Члан 117.

Републички савет има председника који се бира из реда чланова Републичког савета.

Члан 118.

Републички савет разматра питања и доноси одлуке од интереса за развој универзитетске делатности, и то:

- 1) утврђује предлог услова за почетак рада и обављања делатности универзитета, односно факултета;
- 2) материјални положај универзитета и факултета и учешће универзитетског образовања у друштвеном производу;
- 3) развој и капацитете универзитетског образовања;
- 4) учешће универзитета у остваривању програма научноистраживачког рада од значаја за Републику;
- 5) обавља и друге послове у складу са законом.

Републички савет доноси пословник о свом раду.

VIII. НОСТРИФИКАЦИЈА И ЕКВИВАЛЕНЦИЈА

Члан 119.

Лицу које је у иностранству стекло високо образовање, специјалистичко образовање, академски назив магистра наука, односно магистра уметности или научни степен доктора наука нострификује се диплома, у складу са овим законом.

У поступку нострификације дипломе утврђује се степен и врста стручне спреме и стручни назив који припада имаоцу дипломе стечене у иностранству, као и права у погледу наставка студија и запошљавања.

У поступку еквиваленције изједначава се страна школска исправа са исправом стеченом у Републици у погледу права за настављање студија.

Члан 120.

Веће одговарајућег факултета спроводи поступак нострификације дипломе, односно утврђује еквивалентност стране школске јавне исправе.

Уколико у Републици нема одговарајућег факултета, односно студијске групе, нострификацију дипломе, утврђивање стручног назива, као и утврђивање еквивалентности стране школске јавне исправе обавља универзитет.

За обављање послова из става 2. овог члана универзитет образује комисију из реда универзитетских наставника одговарајућег стручног профила.

Услови и поступак нострификације дипломе, односно утврђивање еквивалентности стране школске јавне исправе ближе се уређује статутом универзитета и факултета.

Члан 121.

Факултет, односно универзитет трајно чува документацију о обављеној нострификацији дипломе, односно утврђеној еквивалентности стране школске јавне исправе и о томе води евиденцију.

Садржај обрасца и начин вођења евиденције из става 1. овог члана прописује министар просвете и спорта.

IX. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 122.

Факултет води: матичну књигу студената, евиденцију о издатим дипломама и записник о полагању испита.

Универзитет води књигу промовисаних доктора наука, књигу почасних доктора, као и евиденције из става 1. овог члана када непосредно организује одређене програме образовања.

Евиденција из ст. 1. и 2. овог члана води се на српском језику, на ћириличком писму. На територији општине у којој је у службеној употреби и

латиничко писмо, евиденција се води и на латиничком писму. Текст на латиничком писму исписује се испод текста на ћириличком писму.

Када се настава остварује на језику националне мањине матична књига студената и евиденција о издатим дипломама води се на српском језику на ћириличком писму и на језику и писму националне мањине.

Матична књига студената, књига промовисаних доктора наука и почасних доктора трајно се чувају.

Садржај обрасца и начин вођења евиденције прописује министар просвете и спорта.

На основу података из евиденције факултет, односно универзитет издаје јавне исправе.

Јавне исправе, у смислу овог закона, јесу: студентска књижица (индекс); диплома о стеченом високом образовању, стручном називу специјалисте, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, научном степену доктора наука; и уверење о савладаном програму сталног стручног образовања и усавшавања.

Универзитет, односно факултет издаје јавне исправе на српском језику, на ћириличком писму. На територији општине у којој је у службеној употреби и латиничко писмо, универзитет, односно факултет издаје јавне исправе и на латиничком писму. Текст на латиничком писму исписује се испод текста на ћириличком писму.

Кад се настава на универзитету, односно факултету остварује на језику националне мањине и на неком од светских језика јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично: на српском језику на ћириличком писму и на језику и писму на коме се изводи настава.

Садржај обрасца јавне исправе прописује министар просвете и спорта.

Члан 123.

Диплому о стеченом високом образовању, академском називу магистра наука, односно магистра уметности и научном степену доктора наука потписују декан факултета и ректор универзитета када диплому издаје факултет који је у саставу универзитета.

Дипломе из става 1. овог члана оверавају се сувим жигом универзитета.

Диплому о стручном називу специјалисте потписује декан факултета.

Дипломе које издаје универзитет потписује ректор универзитета.

Када универзитет организује студије заједно са страним универзитетом или међународном организацијом, диплому потписује ректор универзитета и овлашћено лице те организације.

Члан 124.

Диплома о стеченом високом образовању, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, стручном називу специјалисте и научном степену доктора наука оглашава се ништавом:

- 1) ако је издата од неовлашћене организације;
- 2) ако је потписана од неовлашћеног лица;
- 3) ако лице није положило све испите на начин и по поступку утврђеном законом и наставним програмом факултета, односно универзитета;
- 4) ако није издата на прописаном обрасцу.

Факултет, односно универзитет оглашава ништавом диплому из разлога утврђених у ставу 1. тач. 2) до 4) овог члана.

Министар просвете и спорта по службеној дужности оглашава диплому ништавом из разлога утврђених у ставу 1. овог члана.

Члан 125.

Факултет, односно универзитет оглашава ништавом диплому о стеченом академском називу магистра наука, односно магистра уметности, ако утврди да магистарска теза није резултат самосталног научног рада.

Факултет, односно универзитет оглашава ништавом диплому о стеченом научном степену доктора наука, ако утврди да докторска дисертација не представља оригинални научни резултат у одређеној научној области.

Министар просвете и спорта по службеној дужности оглашава ништавом диплому из разлога утврђених у ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 126.

Универзитет, односно факултет издаје нову јавну исправу, после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије", на прописаном обрасцу, на основу података из евиденције коју води.

Јавна исправа из става 1. овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

На јавној исправу из става 1. овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправу која је издата после проглашења оригинала јавне исправе неважећим.

Начин стављања назнаке из става 3. овог члана ближе уређује министар просвете и спорта.

Члан 127.

Лице које нема диплому о стеченом високом образовању, стручном називу специјалисте, академском називу магистра наука, односно магистра уметности, научном степену доктора наука или уверење о савладаном програму сталног стручног образовања и усавршавања, а евиденција о томе, односно архивска грађа је уништена или нестала, може поднети захтев општинском суду на чијем подручју је седиште или је било седиште факултета, односно универзитета, ради утврђивања стеченог образовања, односно сталног стручног образовања и усавршавања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице завршило студије, односно програм сталног стручног образовања и усавршавања и потврду да је евиденција, односно архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје факултет, односно универзитет на коме је лице стекло образовање, односно стално стручно образовање и усавршавање, или друга организација која је преузела евиденцију, односно архивску грађу. Ако таква организација не постоји, потврду издаје Министарство просвете и спорта.

Члан 128.

Решење о утврђивању стеченог образовања, односно сталног стручног образовања и усавршавања из члана 127. овог закона доноси општински суд у ванпарничном поступку.

Решење из става 1. овог члана замењује диплому, односно уверење које издаје факултет, односно универзитет.

Х. НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПОСЛОВАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 129.

Основне, магистарске и докторске студије, као и научни, односно уметнички рад који се обавља у циљу подизања квалитета наставе на универзитету, односно факултету финансира Република као оснивач, према нормативима и стандардима услова рада из члана 132. овог закона.

Члан 130.

Република обезбеђује средства факултету, односно универзитету чији је оснивач, за:

1) материјалне трошкове пословања, амортизацију и инвестиционо одржавање;

- 2) плате запослених, у складу са законом;
- 3) опрему;
- 4) обављање научног, односно уметничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 5) научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
- 6) подстицање развоја наставно–научног и наставно–уметничког подмлатка;
- 7) рад са даровитим студентима;
- 8) међународну сарадњу;
- 9) изворе информација и информационе системе;
- 10) друге намене, у складу са законом.

Средства се исказују и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Члан 131.

Универзитет, односно факултет стиче средства за спровођење програма у оквиру своје делатности на основу уговора који закључује са Владом.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се на основу годишњег програма рада универзитета, односно факултета.

Члан 132.

Нормативе и стандарде услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета, као и материјална средства за њихово остваривање утврђује Влада, по прибављеном мишљењу универзитета.

Члан 133.

Универзитет, односно факултет чији је оснивач Република утврђује висину школарине за студенте који плаћају школарину и висину накнаде за поједине услуге и радње које врши универзитет, односно факултет.

Састав и структуру школарине за студије које организује универзитет односно факултет утврђује универзитет, односно факултет општим актом.

Члан 134.

Средства која универзитет, односно факултет чији је оснивач Република оствари од школарине, накнаде трошкова за студије, за иновације

знања и стручно образовање и усавршавање, од оснивачких права, накнаде за полагање стручног испита, као и од других накнада утврђених овим законом, чине приход универзитета, односно факултета.

За пружање других научних и уметничких услуга, као и за обављање других послова, универзитет и факултет стичу средства на основу уговора са корисницима тих услуга.

Универзитет и факултет стичу средства из члана 130. став 1. тачка 1) овог закона у сразмери са оствареним приходом.

Средства се исказују и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 135.

Новчаном казном од 21.000 до 70.000 динара казниће се за прекршај факултет, односно универзитет, ако:

- 1) остварује наставни план и програм који није донет у складу са одредбама овог закона (члан 19);
- 2) упише студенте преко броја утврђеног за упис (члан 32. став 1);
- 3) упише студента који се није пријавио на конкурс за упис у прву годину основних студија (члан 33. став 1);
- 4) упише студента који није полагао квалификациони, пријемни испит, односно испит за проверу склоности и способности на факултету и студента који није остварио право на упис (члан 34. ст. 1. и 4).

Новчаном казном од 3.500 до 20.000 динара казниће се и одговорно лице на факултету, односно универзитету за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 136.

Новчаном казном од 21.000 до 70.000 динара казниће се за прекршај факултет, односно универзитет ако:

- 1) прими у радни однос наставника, односно сарадника који не испуњава услове утврђене овим законом (чл. 72. до 76) или без конкурса;
- 2) не објави конкурс за избор наставника, односно сарадника у року утврђеном чланом 81. овог закона;
- 3) изборно веће не образује комисију за припрему извештаја у року утврђеном чланом 82. овог закона;
- 4) комисија не припреми извештај о избору наставника, односно сарадника у року утврђеном чланом 84. став 1. овог закона;

5) не води на прописан начин или неуредно води евиденцију (члан 122).

Новчаном казном од 3.500 до 20.000 динара казниће се и одговорно лице на факултету, односно универзитету за прекршај из става 1. овог члана.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 137.

Универзитети и факултети усагласиће своју организацију и опште акте са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 138.

Одредбе подзаконских аката које су се примењивале до ступања на снагу овог закона, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 139.

Републички савет конституисаће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Савети и већа универзитета и факултета конституисаће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 140.

Мандат ректора, проректора, декана и продекана именованих до ступања на снагу овог закона траје до 30. септембра 2002. године.

Члан 141.

Поступци за избор наставника и сарадника који су спроведени у време важења Закона о универзитету из 1998. године ("Службени гласник РС", број 20/98), подложни су преиспитивању.

Предлог за преиспитивање може поднети одговарајућа катедра, као и декан факултета.

Предлог за преиспитивање није могућ када је реч о поступцима за избор у којима су већ учествовала надлежна изборна већа.

О прихватању предлога за преиспитивање надлежно изборно веће одлучује већином гласова од укупног броја чланова већа. Састав

изборног већа одређује се према звању које су чланови имали у моменту ступања на снагу Закона о универзитету из 1998. године, а надлежност према члану 86. став 5. овог закона.

Надлежно изборно веће може одлучити да се поступак избора понови у целини или делимично. Поновни поступак спроводи се према одредбама овог закона.

Надлежно изборно веће одлучује о предлогу за преиспитивање у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Уколико наставник и сарадник нису у поступку преиспитивања изабрани у одређено звање, имају право да остану у претходно стеченом звању до истека изборног периода.

Поступци за избор наставника и сарадника започети у време важења Закона о универзитету из 1998. године који нису окончани, окончаће се по одредбама овог закона, а рокови почињу да теку од ступања на снагу овог закона.

Одлуке о преузимању наставника, односно сарадника са другог универзитета, односно факултета, донете у време важења Закона о универзитету из 1998. године, остају на снази ако их надлежно веће факултета потврди или не оспори у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ако изборно веће факултета не потврди одлуке о преузимању, преузети наставници, односно сарадници имају право да се врате у радни однос у истом статусу у коме су били на дан преузимања на факултет, односно универзитет са кога су преузети.

Наставници и сарадници, којима је радни однос престао независно од њихове воље у време важења Закона о универзитету из 1998. године, заснивају радни однос на факултету на лични захтев, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, у звању у коме су били до престанка радног односа, а изборни период им се наставља од стања у коме су били у моменту престанка радног односа.

Члан 142.

Наставници и сарадници, изабрани или поново изабрани у звање у време важења Закона о универзитету из 1998. године, задржавају сва права и дужности наставника, односно сарадника према тада стеченом звању.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, наставници и сарадници, који су изабрани у време важења Закона о универзитету из 1998. године, учествују у раду изборних већа према звањима која су имали у моменту ступања на снагу Закона о универзитету из 1998. године, а најдуже за период од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Наставници и сарадници, који су изабрани у време важења Закона о универзитету из 1998. године, а у чијем избору су учествовала надлежна изборна већа, учествују у свему у раду изборних већа према тим звањима. Изузетно, они не учествују у поступку одлучивања по основу предлога за преиспитивање, сходно члану 141. став 2. овог закона.

Наставник, односно сарадник факултета који је пре ступања на снагу Закона о универзитету из 1998. године био изабран у наставно, односно сарадничко звање, остварује права и обавезе у складу са овим законом.

Наставници и сарадници који су на основу одредаба чл. 160, 161, 162. и 164. Закона о универзитету из 1998. године стекли одређена права, задржавају стечена права.

Члан 143.

Одлуке о нострификацији диплома и о утврђивању еквиваленције донете за време важења Закона о универзитету из 1998. године, остају на снази, али подносилац захтева за нострификацију или еквиваленцију може у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона захтевати обнову поступка.

Обновљени поступак спроводе већа факултета или надлежни органи универзитета, у складу са овим законом.

Члан 144.

Лицу које на дан ступања на снагу овог закона има звање асистента – приправника, време на које је биран продужава се за две године.

Члан 145.

Суфинансирајући студент наставља студије у својству које има на дан ступања на снагу овог закона.

Ако студент из става 1. овог члана испуни услов за упис у наредну годину студија, стиче својство студента који се финансира из буџета.

Ако студент из става 1. овог члана не испуни услов за упис у наредну годину студија, стиче својство самофинансирајућег студента.

Члан 146.

Студентима на које је при упису школске 2000/2001. године примењен члан 51. Закона о универзитету из 1998. године, у школској 2001/2002. години враћа се статус који су имали и на њих се примењују одредбе овог закона.

Члан 147.

До конституисања студентског парламента на универзитету и факултету, представнике студената у органе управљања, као и студента проректора и студента продекана, привремено бирају већа универзитета и факултета.

Члан 148.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о универзитету ("Службени гласник РС", број 20/98).

Члан 149.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".